УДК 655

О. М. ПОЛЮДОВ

РОЗВИТОК І ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ

На сучасному етапі розвитку вищої школи ставиться завдання підвищити рівень професіональної та ідейно-політичної підготовки спеціалістів, зміцнити зв'язки з виробництвом, практикою комуністичного будівництва. У постанові ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про дальший розвиток вищої школи і підвищення якості

підготовки спеціалістів» велика увага приділяється навчально-методичній роботі [1].

Бурхливі темпи науково-технічного прогресу, неперервне зростання кількості друкованої інформації вимагають, щоб студент не лише одержував певну суму знань, а й умів поповнювати їх, добре сам орієнтуючись в потоці наукової інформації. Самостійна робота з елементами наукових досліджень стає домінуючим напрямом у навчанні, оскільки сприяє максимальній індивідуалізації учбового процесу, підвищенню творчої ініціативи, зростанню ролі самоосвіти.

У зв'язку з цим своєчасний правильний відбір інформації для викладання і коригування навчання стає першочерговим завданням. В інституті розроблюється єдина обов'язкова система планування, організації і контролю учбового процесу в цілому та самостійної роботи студентів зокрема. Підхід до організації і постановки всієї навчальної роботи визначається комплексною системою управління якістю підготовки спеціалістів (КСУЯПС), розробленою вузами Львівського регіону.

Проведені в інституті науково-методичні конференції «Досвід впровадження комплексної системи управління якістю підготовки спеціалістів» (1976) і «Шляхи комплексного вдосконалення навчально-виховного процесу» (1978) визначили основні напрями удосконалення навчально-виховного процесу з урахуванням завдань і специфіки інституту. Дослідження організації навчально-виховного процесу і вдосконалення навчально-методичної роботи ведуться в таких напрямах.

Розробка професіограм і наукове визначення моделі спеціаліста, яка комплексно, в зв'язку з потребами народного господарства розглядає сучасні вимоги до його професіональної, громадсько-політичної, науково-дослідної підготовки.

Аналіз співвідношення та змісту курсів усіх спеціальностей стаціонарної форми навчання на основі структурно-логічних схем, в основу розробки яких покладений принцип міжпредметних зв'язків, що дає змогу створювати у майбутніх спеціалістів цілісне уявлення про предмети й явища, які вивчаються, значно скоротити дублювання та паралелізм, зробити навчальний процес логічно більш стрункім.

Удосконалення методики викладання, ідейної спрямованості занять і навчально-методичного комплексу, забезпечення навчання, включаючи розробку наскрізних комплексних програм спеціальності, технологічних і довідкових карт занять та іншої навчальної документації і матеріалів, унаочнення і технічних засобів навчання.

Послідовна математизація та хімізація курсів, добір навчального матеріалу про поліграфічну техніку і технологію для використання при викладанні загальноінженерних і загальноосвітніх дисциплін.

Розробка матеріалів для програмованого навчання та контролю знань і їх раціональне застосування; проведення тестування з ме-

тою визначення рівня підготовки студентів до слухання відповідних курсів.

Поелементне і комплексне дослідження бюджету часу студентів, аналіз витрат часу на самостійну роботу по дисциплінах і видах доручень, удосконалення на основі цих досліджень планування і організації позааудиторної роботи. Значний внесок в цьому напрямі зробили доц. В. Д. Снігур, ст. викл. Б. О. Ворохобін та інші члени дослідної групи по вивченню бюджету часу студентів.

В інституті підготовлено і видано чимало навчальних посібників, методичних розробок зі спеціальних дисциплін. Наприклад, у підручниках викладені основи теорії поліграфічних машин-автоматів, розробленої проф. К. В. Тіром [9, 11]. Важливу роль у підготовці інженерів-механіків відіграв створений в інституті підручник «організація технічної експлуатації поліграфічного устаткування» [12].

Узагальненням великого досвіду науково-дослідної та навчально-методичної роботи співробітників і аспірантів кафедри поліграфічних машин стало видання в 1974 р. сімнадцяти випусків методичних розробок для слухачів спеціалізованого семінару по підвищенню кваліфікації інженерів-конструкторів «Критериальные методы расчета цикловых механизмов», що використовуються студентами-старшокурсниками при курсовому і дипломному проектуванні. Створено підручник для поліграфічних вузів і факультетів з охорони праці в поліграфії [15], навчальний посібник з гальванотехніки [4].

Ряд важливих підручників і навчальних посібників створено на кафедрі економіки і організації поліграфічної промисловості [2, 6, 8, 16].

Для розвитку і становлення нової спеціальності в інституті («Автоматизація і комплексна механізація поліграфічного виробництва») готувались та видавались навчально-методична література і документація, навчальні посібники [3, 13].

Студенти спеціальності «Журналістика» вивчають курс «Літературне редагування» за однойменними навчальними посібниками, створеними на кафедрі теорії і практики редагування та у співробітництві з Московським поліграфічним інститутом [5, 14].

Співробітниками кафедри вищої математики доц. Б. Л. Лозовим і асист. І. А. Шидловським підготовлено навчальний посібник для слухачів підготовчого відділення [7].

Досвід підготовки та видання збірників поліграфічних текстів на іноземній мові, складання словників-мінімумів технічної термінології накопичила кафедра іноземних мов.

За останні п'ять років інститут видав 292 назви навчально-методичної літератури, загальним обсягом 500 обліково-видавничих аркушів, загальним тиражем 100 тис. примірників. Дві третини з них становлять розробки, призначені для вивчення спеціальних дисциплін.

Із року в рік збільшується кількість розробок, призначених для використання ЕОМ в курсовому проектуванні, а також при вико-

ланні лабораторних робіт. За останні два роки видано 11 найменувань таких розробок загальним обсягом 20 обліково-видавничих аркушів. Отже, зроблене за 50 років є хорошим фундаментом для дальшого поліпшення навчально-методичної роботи у світлі постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про дальший розвиток вищої школи і підвищення якості підготовки спеціалістів».

Список літератури: 1. Про дальший розвиток вищої школи і підвищення якості підготовки спеціалістів: Постанова ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР.— Радянська Україна, 1979, 11 липня. 2. *Ананьин И. М., Коровкин И. Ф., Левин А. М.* Техническое нормирование труда в полиграфической промышленности. — М.: Искусство, 1961. 3. *Волощак И. А.* и др. Электрооборудование полиграфических машин. — М.: Книга, 1976. 4. *Гиндлин В. К.* Гальванотехника в полиграфии. — М.: Книга, 1965. 5. *Іванченко Р. Г.* Літературне редагування. — Харків: Ред.-вид. відділ Кн. палати УРСР, 1970. 6. *Машталер Р. М.* Экономика полиграфической промышленности. — М.: Книга, 1977. 7. *Лозовой Б. Л., Шидловский И. А.* Элементарная математика. Ч. 1. — Львов, 1974. 8. Организация и планирование полиграфического производства. — М.: Книга, 1970. 9. *Тир К. В.* Комплексный расчет кулачковых механизмов. — М.: Машгиз, 1958. 10. Организация, планирование и управление производством на полиграфических предприятиях. — М.: Книга, 1979. 11. *Тир К. В.* Механика полиграфических автоматов. — М.: Книга, 1965. 12. *Тир К. В., Виксман Е. С.* Организация технической эксплуатации полиграфического оборудования. — М.: Искусство, 1959. 13. *Толстой Г. Д.* Автоматизация полиграфических производственных процессов. — М.: Книга, 1970. 14. *Сенкевич М. П., Фелллер М. Д.* Литературное редактирование (лингвостилистические основы). — М.: Высшая школа, 1968. 15. *Чижевский И. М.* Охрана труда в полиграфии. — М.: Книга, 1977. 16. *Чванов Н. Ф., Хейфец Л. М., Левин А. М., Кусличкий Б. Г.* Организация и планирование полиграфических предприятий. — М.: Книга, 1964.

A. N. POLYUDOV

THE DEVELOPMENT AND IMPROVEMENT OF EDUCATIONAL AND METHODICAL WORK

Summary

The given paper shows the main directions in the development of educational and methodical work at the Ukrainian Institute of Printing named after Ivan Fedorov-creating more improved system of planning, organization and controling educational process in general and independent student's work, working out quality managing complex system of student's training, creating text — books and educational accessories.

Стаття надійшла в редколегію 10. 07. 1979 р.